

HỘI NỮ TRÍ THỨC VIỆT NAM VỚI PHONG TRÀO PHỤ NỮ

Bà Phạm Thị Trân Châu
GS.TSKH. Chủ tịch Hội Nữ trí thức Việt Nam

Kính thưa các vị lãnh đạo Đảng và Nhà nước
Kính thưa Đoàn Chủ tịch Đại hội
Thưa các vị khách quý và các vị đại biểu

Đội ngũ nữ trí thức Việt Nam chủ yếu được hình thành sau Cách mạng tháng 8 năm 1945. Dưới sự lãnh đạo của Đảng và Nhà nước và với quyết tâm thực hiện quyền bình đẳng của mình, qua quá trình phấn đấu hơn 60 năm, mặc dù phải trải qua hai cuộc kháng chiến chống giặc ngoại xâm, đội ngũ nữ trí thức ngày nay đã trở thành một lực lượng đáng kể trong xã hội và có tiềm năng to lớn: tỉ lệ nữ sinh ở các trường đại học và cao đẳng chiếm trên 50% tổng số sinh viên; tỉ lệ nữ trong tổng số người có cùng trình độ Thạc sĩ, Tiến sĩ là 39,7% và 21,4%. Những con số này, một mặt thể hiện sự quan tâm của Đảng và Nhà nước, minh chứng cho sự tiến bộ trong nhận thức về bình đẳng giới trong xã hội chúng ta, đồng thời cũng nhắc nhở chúng ta còn phải tiếp tục cố gắng hơn để phụ nữ có thể đóng góp một cách bình đẳng vào sự phát triển của đất nước.

Thay mặt cho đông đảo nữ trí thức trong cả nước, xin được bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đối với cách mạng, Nhà nước và nhân dân đã giải phóng phụ nữ và tạo điều kiện cho sự trưởng thành của đội ngũ nữ trí thức Việt Nam. Nhân dịp này tôi cũng xin chân thành cảm ơn Hội LHPN Việt Nam, các bộ, ban ngành TW đã bảo trợ, góp phần quyết định trong việc xúc tiến thành lập Hội Nữ trí thức Việt Nam - một tổ chức xã hội nghề nghiệp của nữ trí thức Việt Nam.

Hội Nữ trí thức Việt Nam ra đời đã đáp ứng nhu cầu của đông đảo chị em trí thức muốn được tập hợp lại, có tổ chức riêng của mình, góp tiếng nói chung trong phong trào phụ nữ. Hội cũng là nơi để chia sẻ kinh nghiệm giữa các thế hệ nữ trí thức Việt Nam, để nữ trí thức ngày càng đóng góp hiệu quả hơn cho xã hội, cho sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước.

Là một tổ chức xã hội nghề nghiệp, Hội Nữ trí thức Việt Nam ra đời "*nhằm mục đích tập hợp, đoàn kết nữ trí thức VN, phát huy hơn nữa tài năng, trí tuệ của nữ trí thức vì sự bình đẳng, phát triển của phụ nữ góp phần xây dựng và phát triển đất nước*"; đồng thời có nhiệm vụ "*Thực hiện vai trò là thành viên của Hội LHPNVN*".

Với tôn chỉ, mục đích và phương hướng hoạt động đã được xác định, Hội Nữ trí thức sẽ góp phần nâng cao vị thế của nữ trí thức Việt Nam lên tầm cao mới, trong xu thế đổi mới, phát triển và hội nhập quốc tế.

Một năm qua, kể từ ngày thành lập (8/3/2011), Hội đã ổn định về tổ chức và đến cuối năm 2011 đã tập hợp được gần 600 hội viên thuộc các ngành nghề, lĩnh vực khoa học, văn hóa nghệ thuật khác nhau; trong đó 41,17% là tiến sỹ và tiến sỹ khoa học, 12,3% là phó giáo sư, 2,6 % là giáo sư, 19,8 % là thạc sỹ. Đặc biệt, có nhiều nữ tiến sỹ tài năng tuổi đời còn trẻ, nhiều chị đã được nhận các giải thưởng khoa học có giá trị như giải thưởng Kovalepskaia, VIFOTEC, nhận học bổng "Vì sự phát triển phụ nữ trong khoa học" từ quỹ L'Oreal - UNESCO.

Số lượng hội viên tuy còn khá khiêm tốn so với lực lượng đông đảo nữ trí thức hiện đang hoạt động trên nhiều lĩnh vực trong toàn xã hội, nhưng Hội nữ trí thức xác định số lượng chưa phải là ưu tiên trước mắt, mà Hội đang cố gắng tập hợp những chị em tâm huyết với sự tiến bộ, bình đẳng của phụ nữ; nhiệt tình đóng góp xây dựng để Hội hoạt động có hiệu quả.

Trong xu thế hội nhập và phát triển nền kinh tế tri thức hôm nay, nữ trí thức nói chung, nhất là nữ trí thức trẻ đã tỏ rõ khả năng của mình trong các lĩnh vực của đời sống xã hội. Là những người trẻ tuổi, được tạo môi trường học tập và lao động khá thuận lợi, cùng với nghị lực vươn lên, nữ trí thức trẻ đã bắt nhịp nhanh với các tiến bộ khoa học công nghệ, đầu tư nghiên cứu và bước đầu nhiều chị em đã đạt những kết quả đáng kể trong khoa học và thực tiễn.

Để tập hợp và tiếp tục phát huy sự đóng góp của các nhà khoa học nữ xuất sắc thuộc các thế hệ, bước đầu Hội Hội Nữ trí thức đã thành lập CLB các chị được giải thưởng Kovalepskaia ở Hà Nội và đã tổ chức được một số buổi sinh hoạt khoa học, trao đổi kinh nghiệm nghề nghiệp. Nhằm phát triển mạng lưới hoạt động, Hội đang chuẩn bị thành lập các chi hội ở những nơi có nhiều nữ trí thức như các trường đại học, viện nghiên cứu và ở một số tỉnh thành. Trong 3 tháng đầu năm 2012, đã thành lập được một Hội thành viên NTT tại tỉnh Thừa thiên Huế với gần 200 hội viên và 2 chi Hội NTT ở các trường đại học, viện nghiên cứu.

Chúng tôi rất vui mừng vì Hội LHPN Việt Nam luôn sát cánh, ủng hộ chúng tôi trong hoạt động. Tại cuộc giao lưu nữ trí thức trẻ xuất sắc của 23 trường đại học, học viện, viện nghiên cứu của TW và Hà Nội với Phó Chủ tịch nước Nguyễn Thị Doan (đồng thời là Chủ tịch danh dự Hội NTT Việt Nam) và Bộ trưởng Bộ giáo dục và Đào tạo; phát biểu của Chủ tịch Hội LHPN Việt Nam có đề cập đến việc sẽ khen thưởng các nữ nghiên cứu sinh bảo vệ thành công luận án tiến sỹ trong nước đã gây bất ngờ, để lại một dấu ấn quan trọng, một hình ảnh mới và đẹp về Hội LHPN Việt Nam đối với nữ trí thức trẻ, vì các em còn ít biết đến các công việc, sự quan tâm của Hội Phụ nữ đối với nữ trí thức.

Để tiếp tục phát huy tiềm năng của nữ trí thức, phát triển nguồn nhân lực nữ trí thức trẻ, trong thời gian tới Hội Nữ trí thức sẽ có các đề xuất, giải pháp và đẩy mạnh những hoạt động thiết thực cho các thế hệ nữ trí thức, cho phong trào phụ nữ nói chung, góp phần phát huy hơn nữa tiềm năng của nữ trí thức Việt Nam.

Kính thưa Đại hội

Là phụ nữ, hội viên Hội Nữ trí thức Việt Nam cũng là những hội viên tích cực của Hội LHPN Việt Nam, phấn đấu để trở thành những hội viên gương mẫu, tiên tiến "*Tích cực học tập, lao động sáng tạo, xây dựng gia đình hạnh phúc*"; gương mẫu tham gia các phong trào thi đua do Hội LHPN Việt Nam đề ra và hơn ai hết, phải tỏ ra xứng đáng là người có tri thức, xứng đáng với những gì mà xã hội và cuộc đời đã giành cho họ.

Chúng tôi thông nhất với các nhiệm vụ trọng tâm cũng như các giải pháp tổng thể đã nêu trong báo cáo chính trị tại Đại hội này. Với đặc điểm và tiềm năng của đội ngũ nữ trí thức, chúng tôi có thể tham gia tích cực vào việc thực hiện các nhiệm vụ như: đề xuất, tham gia xây dựng, giám sát luật pháp, chính sách về bình đẳng giới nói chung và trong lĩnh vực giáo dục – đào tạo, khoa học – công nghệ và cả sản xuất kinh doanh; tham gia nghiên cứu và đề xuất chính sách góp phần nâng cao chất lượng nguồn nhân lực nữ.

Liên quan đến nâng cao chất lượng nguồn nhân lực nữ, chúng tôi cho rằng có những vấn đề hiện cần được nhận thức chính xác hơn, cần được thay đổi để phát huy hết tiềm năng của phụ nữ nói chung và nữ trí thức nói riêng. Chẳng hạn ở lứa tuổi 55 là thời kỳ mà những nữ trí thức chân chính sung sức nhất, nhiều kinh nghiệm nhất, được giải phóng khỏi nhiều việc gia đình thì lại “được nghỉ hưu”. Trong bối cảnh hiện tại của nước ta khi đang rất thiếu nguồn nhân lực, đặc biệt nguồn nhân lực trí tuệ, được đào tạo thì quy định này liệu có còn thích hợp?

Bên cạnh đó, các chính sách, trước hết là những chính sách về lao động, việc làm, đào tạo, đào tạo lại hiện chưa tính đến những đặc thù của nữ trí thức nên chưa phát huy năng lực của lực lượng này. Việc lập gia đình, sinh con thường là bước ngoặt lớn trong cuộc đời người phụ nữ, nhưng với độ tuổi nghỉ hưu và đào tạo như hiện nay là không phù hợp, nên chẳng cần có chính sách ưu tiên đào tạo, bồi dưỡng sớm cho nữ.

Mặt khác tự bản thân nữ trí thức cũng cần có mục tiêu, kế hoạch phấn đấu rõ ràng để có thể nắm bắt, tận dụng có hiệu quả những cơ hội có được để tiến bộ. Các tổ chức Hội phụ nữ và nữ trí thức cần phát hiện sớm những rào cản, trước hết từ bản thân và gia đình mình, đến những chính sách, những rào cản vô hình từ sâu thẳm trong tri thức và nếp nghĩ chung của xã hội để hỗ trợ nữ trí thức vươn lên.

Cũng có ý kiến cho rằng nữ trí thức muốn đạt đến tầm cao cần phải biết hy sinh phần nào cuộc sống riêng. Thực tiễn Việt nam cho thấy phần lớn những nữ trí thức thành công là những người có gia đình, biết tổ chức cuộc sống gia đình một cách hài hòa, được gia đình ủng hộ, đồng hành với họ trong quá trình phấn đấu vươn lên và trưởng thành.

Đào tạo nâng cao trình độ cho phụ nữ, tuyên truyền vận động phụ nữ "*học tập suốt đời*" để trở thành người mẹ có tri thức, gương mẫu mới đào tạo được các thế hệ con cháu có tri thức, có văn hóa. Chúng tôi xem việc thực hiện các nhiệm vụ trọng tâm đã đề ra trong báo cáo chính trị tại đại hội này vừa là nghĩa vụ, vừa là quyền lợi của nữ trí thức.

Chúng tôi mong rằng Hội LHPN các cấp sẽ cùng đồng hành, chia sẻ với Hội Nữ trí thức VN, các chi hội Nữ trí thức. Hội Nữ trí thức VN sẽ là cầu nối để huy động lực lượng đông đảo nữ trí thức giàu tiềm năng khoa học ở các trường đại học, viện nghiên cứu (những nơi chưa có tổ chức Hội phụ nữ) để cùng nhau thực hiện các hoạt động vì sự bình đẳng và tiến bộ của phụ nữ Việt Nam.

Tất cả chúng ta cùng chung sức để có được những đóng góp trong mọi lĩnh vực ở tầm tương xứng với tỉ lệ một nửa dân số của đất nước, trong sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước, xây dựng và phát triển nền kinh tế tri thức ở nước ta.

Xin chân thành cảm ơn và xin chúc Đại hội thành công tốt đẹp.